

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11,
13, 14, 20¹, 20², 22, 30, 32, 48, 49, 51 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 13¹, 20³ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO NR. XIV-1169 7 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2022 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Įstatymo papildymas 13¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 13¹ straipsniu:

„13¹ straipsnis. Atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmoka

1. Atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmoką (toliau – gamybos įmoka) moka gamintojai, elektros energiją gaminantys saulės šviesos energijos, vėjo ir (ar) biudujų elektrinėse, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus gamintojus.

2. Gamybos įmokos nemoka:

- 1) gaminantys vartotojai;
- 2) asmenys, statantys, įrengiantys ir eksploatuojantys gaminančių vartotojų elektrines ir turintys leidimą gaminti elektros energiją už toje elektrinės dalyje pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energiją, kuri priklauso gaminantiems vartotojams;
- 3) aktyvieji elektros energijos vartotojai;
- 4) atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos;
- 5) piliečių energetikos bendrijos;
- 6) gamintojai, kurių eksploatuojamų elektrinių leistina generuoti galia lygi nuliui;
- 7) gamintojai, kurie laimėjo šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytą skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną arba šio įstatymo 22 straipsnio 5 dalyje ir (ar) 22¹ straipsnio 4 dalyje nurodytus konkursus;
- 8) gamintojai, eksploatuojantys saulės šviesos energijos elektrines, prijungtas prie elektros energijos skirstomųjų tinklų;
- 9) gamintojai, kai jų eksploatuojamų elektrinių įrengtoji galia ne didesnė kaip 30 kW.

3. Už praėjusius kalendorinius metus mokama gamybos įmoka apskaičiuojama dauginant praėjusiais kalendoriniais metais pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį iš 0,0013 euro už 1 kWh.

4. Vyriausybė Energetikos ministerijos teikimu skiria atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokos administratorių (toliau – įmokos administratorius), kuris užtikrina gamybos įmokos apskaičiavimo, surinkimo, administravimo ir išmokėjimo funkcijas. Įmokos administratoriumi gali būti skiriamas juridinis asmuo, atitinkantis šiuos reikalavimus:

1) yra valstybės tiesiogiai ar netiesiogiai, per kitus asmenis, kontroliuojamas energetikos srities juridinis asmuo; juridinis asmuo, kurį valstybė kontroliuoja netiesiogiai, per kitus asmenis, privalo atitikti valdymo diferencijavimo principus – vienas juridinis asmuo ar kelios tame pačiame energetikos sektoriuje veikiančios įmonės negali turėti daugiau kaip 3/4 balsų, suteikiančių teisę priimti sprendimus dėl administratoriaus valdymo ir veiklos teisės aktų nustatyta tvarka;

2) nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo technines priemones ir programinę įrangą, kurių reikia lėšoms administruoti;

3) nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo ryšio priemones, kurių reikia pranešimams iš atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamintojų gauti ir jiems siųsti;

4) turi darbuotojų lėšų administravimo veiklai vykdyti, atskirai vykdomos veiklos apskaitai tvarkyti, atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamintojams informuoti ir konsultuoti, skundams nagrinėti;

5) juridinio asmens vadovas turi būti nepriekaištingos reputacijos, kad būtų užtikrintas patikimas ir skaidrus lėšų administravimas. Juridinio asmens vadovas negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis neatitinka Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme nustatytų nepriekaištingos reputacijos kriterijų.

5. Įmokos administratorius privalo užtikrinti gamybos įmokos lėšų administravimą mažiausiomis sąnaudomis ir skaidriai. Nustačius aplinkybių, kurios daro įtaką asmens atitikties įmokos administratoriui keliamiems reikalavimams, pasikeitimus ar jiems įvykus, kai to iš anksto nebuvo galima numatyti, įmokos administratorius privalo nedelsdamas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, apie šiuos pasikeitimus raštu pranešti Energetikos ministerijai. Energetikos ministerija, nustačiusi, kad įmokos administratorius neatitinka šio straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų, nesilaiko šiame straipsnyje nustatytų jo veiklos sąlygų ir kitų įmokos administratoriaus veiklą reglamentuojančių teisės aktų, ar gavusi šio straipsnio 13 dalyje nurodytą viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros informaciją, įspėja įmokos administratorių apie galimą teisės vykdyti veiklą atėmimą ir nustato ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą veiklos trūkumams pašalinti. Jeigu įmokos administratorius per nustatytą terminą veiklos trūkumų nepašalina, Energetikos ministerija organizuoja naujo įmokos administratoriaus atranką ir paskyrimą. Ankstesnis įmokos administratorius funkcijas atlieka tol, kol bus paskirtas naujas įmokos administratorius.

6. Dėl gamybos įmokos lėšų administravimo patirtos pagrįstos sąnaudos Vyriausybės nustatyta tvarka įmokos administratoriui kompensuojamos gamybos įmokos lėšomis.

7. Gamybos įmoką už praėjusius kalendorinius metus elektros energijos gamintojai, nurodyti šio straipsnio 1 dalyje, įmokos administratoriui sumoka iki einamųjų metų sausio 31 dienos.

8. Surinktas ir (ar) praėjusiais laikotarpiais nepanaudotas gamybos įmokos lėšas įmokos administratorius Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis pagal su bendruomenine organizacija, vykdančia šio straipsnio 9 dalyje nurodytus projektus, pasirašytą finansinės paramos sutartį išmoka šioms bendruomeninėms organizacijoms.

9. Projektai, kuriems skiriamos gamybos įmokos lėšos, atrenkami įmokos administratoriaus vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka ir turi atitikti šias sąlygas:

1) projektai vykdomi toje seniūnijoje arba savivaldybėje, kurioje eksploatuojamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos elektrinės, arba kitoje seniūnijoje arba savivaldybėje, esančioje ne didesniu negu 5 km atstumu nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų elektrinių;

2) įgyvendinus projektus, bus teikiama aplinkos, ekonominė arba socialinė visuomeninė nauda bendruomenei, bendruomeninei organizacijai ar jų nariams;

3) projektai įgyvendinami vadovaujantis šio įstatymo ir Vyriausybės nustatytais reikalavimais;

4) yra gautas seniūnijos seniūno arba savivaldybės administracijos patvirtinimas, kad projekto įgyvendinimas yra galimas;

5) projektai turi atitikti kitas finansinės paramos sutartyje nurodytas sąlygas, būtinas projekto įgyvendinimui užtikrinti.

10. Bendruomeninių organizacijų gautos ir einamaisiais kalendoriniais metais nepanaudotos gamybos įmokos lėšos naudojamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

11. Įmokos administratorius Vyriausybės nustatyta tvarka tikrina, prižiūri ir kontroliuoja, kaip bendruomeninė organizacija naudoja gamybos įmokos lėšas. Jeigu įmokos administratorius nustato, kad bendruomeninė organizacija neįvykdo šio straipsnio 9 dalyje nustatytų reikalavimų arba netinkamai juos vykdo, jis įspėja bendruomeninę organizaciją apie nustatytų reikalavimų pažeidimus ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą pažeidimams pašalinti. Jeigu bendruomeninė organizacija per nustatytą terminą nepašalina pažeidimų, įmokos administratorius, vadovaudamasis Vyriausybės nustatytais sąlygomis ir kriterijais, priima sprendimą dėl reikalavimo grąžinti išmokėtas gamybos įmokos lėšas arba jų dalį, proporcingą šio straipsnio 9 dalyje nustatytiems ir neįvykdytiems įsipareigojimams. Visos išmokėtos gamybos įmokos lėšos grąžinamos tuo atveju, kai projektas nėra įgyvendintas arba jį įgyvendinus rezultato negalima naudoti pagal paskirtį. Bendruomeninė organizacija šias gamybos įmokos lėšas grąžina per 5 darbo dienas nuo įmokos administratoriaus sprendimo įteikimo bendruomeninei organizacijai dienos. Įmokos administratoriaus priimtas sprendimas dėl reikalavimo grąžinti išmokėtas gamybos įmokos lėšas arba jų dalį yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Įmokos administratoriaus priimtas sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Įmokos administratoriaus sprendimo grąžinti išmokėtas gamybos įmokos lėšas arba jų dalį apskundimas teismui sustabdo šio sprendimo vykdymą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

12. Įmokos administratorius savo funkcijoms atlikti turi teisę iš savivaldybės institucijų arba seniūnijų seniūnų ir bendruomeninių organizacijų per 30 kalendorinių dienų nuo įmokos administratoriaus kreipimosi gauti reikalingą informaciją apie projektų atranką, įgyvendinimą,

gamybos įmokos lėšų panaudojimą ir su projektų įgyvendinimu ir gamybos įmokos lėšų panaudojimu susijusius dokumentus.

13. Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra Vyriausybės nustatyta tvarka tikrina, prižiūri ir kontroliuoja, kaip įmokos administratorius naudoja gamybos įmokos lėšas. Jeigu viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra nustato, kad įmokos administratorius neužtikrino gamybos įmokos lėšų administravimo skaidrumo ir nesilaikė administravimo mažiausiomis sąnaudomis principo, įspėja įmokos administratorių apie nustatytus pažeidimus ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą pažeidimams pašalinti. Jeigu įmokos administratorius per nustatytą terminą nepašalina pažeidimų, viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra per 5 kalendorines dienas apie šį pažeidimą informuoja Energetikos ministeriją.

14. Įmokos administratorius privalo atskirai tvarkyti su gamybos įmokos lėšų administravimo veikla susijusią apskaitą ir Vyriausybės nustatyta tvarka kiekvienais metais viešajai įstaigai Lietuvos energetikos agentūrai teikti gamybos įmokos lėšų panaudojimo ataskaitas.““

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas